

15. Devizové a platební prostředky v ČR, celní a devizová kontrola, pasové a vízové náležitosti

Směnárenské služby jsou nutné pro ZCR, řídí se devizovým zákonem. Činnost směnáren je živnost, ke které je potřeba devizové povolení (ministerstvo financí ČR + ČNB). Křížový kurz vyjadřuje vzájemný poměr víc měn, zatímco běžný jenom 2měn.

Devizové prostředky (dle devizového zákona)

- 1) peněžní prostředky v cizí měně
VALUTY = oběživo (bankovky + mince)
DEVIZY = bezhotovostní peníze (účty)
- 2) zahraniční cenné papíry
- cenné papíry, které byly vydány v zahraničí
- 3) měnové zlato
- speciální ve formě CIHEL nebo PRUTU opatřeny speciálním puncem (hmotnost – udává se v trojských uncích, ryzost, název úřadu)
- 4) závazky a pohledávky v cizí měně

Platební prostředky v ČR

- 1) VALUTY – hotovost
- 2) DEVIZY – hlavně mezinárodní platební karty
- 3) VOUCHER – předplacená poukázka na služby
- 4) CESTOVNÍ ŠEKY
  - vydávají je banky nebo jiné úvěrové společnosti
  - slouží místo hotovosti, jsou bezpečnější a dražší
  - při ztrátě nebo odcizení lze získat hodnotu od banky zpět
  - nepoužívanější v ČR: American express, Thomas Cook
- 5) PLATEBNÍ KARTY
  - mohou být vydávány ke korunovým nebo devizovým účtům (účet v cizí měně)
  - platby v obchodech CK, letištích, výběr bankomatu

Směnárenské služby :

- bankovní, mimobankovní
- kurzovní lístek (valuty a devize, prodej, nákup vychází z kurzu ČNB)
-

Na hranicích se můžeme setkat se dvěma druhy kontrol:

- 1) Kontrola cestovních dokladů – provádí ji cizinecká policie
- 2) Celní kontrola – provádí ji orgány tzv. celní stráže

Druhy cestovních dokladů

- cestovní pas
- cestovní průkaz
- vízum
- zvláštní doklady

Cestovní doklady slouží k prokázání totožnosti a obsahují: osobní údaje, územní platnost, časovou platnost atd... Vyhotovují se v češtině a minimálně ve dvou dalších světových jazycích. Vystavují se v souladu s mezinárodními dohodami.

PAS

Termíny vydání pasu

- běžné (do 30 dnů)
- expresní (platnost půl roku) = zvýšené poplatky – 15dnů – 1500Kč

Pas obsahuje tyto údaje

- druh pasu
- vydávající stát
- příjmení a jméno
- číslo pasu
- státní občanství
- datum narození
- pohlaví
- datum uplynutí platnosti
- rodné číslo
- kontrolní číslice

Na hraničním přechodu může být zapsán údaj o překročení a počtu dětí. Kromě klasických pasů máme v ČR i pasy diplomatické a služební. Diplomatické a služební pasy vydává ministerstvo zahraničních věcí. Od 1.9.2006 se děti nezapisují do pasů k rodičům musí mít vlastní. Od 1.5. 2008 bude obsahovat biometrické údaje – tzn. podoba občana, podpis a jeho otisky prstů. Nebudeme muset nosit sebou vlastní fotografii vyfotí nás na místě a dotazník vyplní úředník. Musíme přijít s platným cestovním pasem, občanským průkazem nebo rodným listem. Musíme vyřizovat vždy osobně.

Ceny: do 15 let = 100 Kč platnost 5let
od 15 let = 600 Kč platnost 10 let

VÍZUM

- povolení příslušnému státu ke vstupu a pobytu v jeho území
- vydává je konzulát příslušné země
- každý stát má vlastní vízovou politiku i druhy víz
- obvykle se vyžaduje vyplnění žádosti a zaplacení poplatku, někdy lze vyřídit i přes CK
- vízum i po splnění předepsaných podmínek nemusí být vydáno
- v zájmu rozvoje ČR je vyjednávání bezvízových dohod
- z pravidla rozeznáváme:
  - 1) tranzitní – týkající se přejezdu přes danou zemi, na letišti nelze opustit tranzitní prostor letiště
  - 2) krátkodobé
  - 3) dlouhodobé
- podle účelu rozeznáváme víza: pracovní, turistická, studijní
- první bezvízová dohoda ČR+Maďarsko = 60. léta
- máme víza: oboustranná (rakousko)
  - jednostranná (USA oni nemusí mi musíme, Andora my nemusíme oni musí)

Ztráta cestovního dokladu

- není pojistnou událostí
- informujeme konzulát, který nám vydá náhradní doklad
- informujeme policii v místě ztráty a vyžádáme si potvrzení o nahlášení